

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕШЕНИЕ
ПО ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВIЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

№ 15-7/2011 г.

На основание чл.99, ал.2 от Закона за опазване на околната среда, чл.19, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредбата за ОВОС) и във връзка с чл.31 от Закона за биологичното разнообразие и чл.39, ал.4 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС),

ОДОБРЯВАМ

Осъществяването на инвестиционно предложение за „Добив на строителни материали (пясък и чакъл) от находище „Пиринка”, в землището на с. Илинденци, община Струмяни, област Благоевград”

Възложител: „Маргемин” ЕООД

Седалище: гр. София, район Витоша ул. „Дамяница” 3-5

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение предвижда добив и преработка на пясък и чакъл от находище „Пиринка”, разположено в землището на с. Илинденци, община Струмяни, област Благоевград. При експлоатацията на находище „Пиринка” се предвижда добив, преработка и транспортиране на сировина в размер на 80 000 м³/ год. или 144 000 тона/год.

Наличието е разположено на около 1 км северно от с. Струмяни, на 2 км югоизточно от с. Долна Градешница и на около 2,5 км западно от с. Илинденци, област Благоевград. Районът на наличието се отнася към долината на р. Струма. Заедно югозападните части на било, разчленено от множество оврази и представляващо стара плейстоценска тераса на Злинска река – ляв приток на р. Струма. Самата река минава северно от наличието. Водното количество в нея е незначително, като през летните месеци тя почти пресъхва. Наличието е свързано със село Струмяни и международния път Е – 79 чрез черен път, с дължина около 2 км, без да минава в близост до населено място. То попада изцяло в територията на община Струмяни.

Исканата концесионна площ, заедно с прилежащата инфраструктура (външно насилище за откривка, депо за хумус, транспортни площи и др.), е 492 456 м². Дружеството кандидатства за концесия за срок от 35 години.

В концесионната територия, на временна вътрешна промплощадка, следваща добивния забой, ще бъде разположена мобилна трошачно – пресевна инсталация. В

концесионната площ, извън границите на запасите, на временна промплощадка ще бъдат ситуирани битов фургон за персонала, помещение за пазачи и химическа тоалетна.

Изземването на запасите, ще започне от най-ниската южна част на блок 1 в направление север и изток. Общийят срокът за изчерпване на запасите е 59 години. През концесионния срок добив ще се извършват само в Участък № 1.

Разкриването на находището ще става чрез изграждане на външен кариерен път от югозападната част на участък № 1. За целта ще се използва част от трасето на съществуващия полски път по левия бряг на р. Злинска, който достига до западната граница на участъка и се разклонява в няколко други такива. Необходимо е също така да се подготви площадката на външното насыпище за откривка, което ще поеме откривката от първите 3-4 експлоатационни години.

Изземването на полезното изкопаемо ще става по цялата полезна мощност на пласта и вътрешно насиливообразуване. Ще се работи на два паралелни забоя, с два работещи булдозера, на минимално отстояние между тях 30 м.

При заложената годишна производителност от $80\ 000\ m^3$, през концесионния срок ще се погасят 2 807 хил. m^3 промишлени запаси. На кариерата ще се работи при петдневна работна седмица, с продължителност на работния ден 8 часа, 11 работни месеца в годината, с обслужващ персонал от 10 человека.

Минно-техническите условия в находището са благоприятни за провеждането на добив по открит способ. На север то е ограничено със стръмен скат от брега на Злинска река. Находището е разделено на два участъка – северозападен / Блок 1/, с площ 264, 228 дка и югоизточен /Блок 2/, с площ 112,487 дка.

Откривката, представена от пясъклива глина, е с дебелина от 0,3 до 2,4 м. Най-горната част е представена от маломощен почвен слой с дебелина до 0,3 м, като на места същият липсва. Установени са глинести прослойки с мощност 0,20 – 2,40 м.

В откривката е включен хумусът, който за Участък 1 е в количество $53\ 000\ m^3$. Той ще се изземе разделно и ще се депонира на специално отредено за целта депо. За участък 2 количеството хумус е $15\ 000\ m^3$. Общийят обем на хумусния пласт за цялото находище е $68\ 000\ m^3$.

До 28-та година от началото на концесионния срок откривните работи ще изпреварват добива при условие за задължително осигуряване на готови за изземване запаси за 4-годишен следващ период. Приетата система на експлоатация налага зачистването на откривката едноетапно на предстоящия за добив експлоатационен блок, с оглед насиливането ѝ на вътрешно насилище в отработеното пространство на блока. След този период, до края на концесията, откривни работи не се предвиждат.

Находище „Пиринка“ е изградено изключително от плиоценски пясъци, пясъци с чакъл, чакъл, песъкливи глини и глини, незакономерно и неравномерно разположени в профила му и незначително количество плейстоценски алувиално-пролувиални чакъли и валуни с пясъчен запълнител.

Пясъците и чакълите от находище „Пиринка“ са сировина, подходяща за влагане в различни строителни материали. Изследването на зърнометричния състав и някои основни физикомеханични показатели е извършено по методиката на евростандартите и българските стандарти, а окачествяване пригодността на сировината е извършено съгласно изискванията на БДС 169-81 и 171-83 (за бетон); БДС 2271-83 (за строителни разтвори) и БДС 2282-83 и 15783-83 (за пътни настилки). Пясъкът ще може да се използва за обикновен бетон III и IV група и за всички останали бетони по БДС 7268-83, след задължително промиване. Задължително промиване ще е необходимо и при ползването му за строителни разтвори по БДС 2271-83 и за пътни настилки (БДС 15783-83).

За използването на чакъла също ще е необходимо задължително промиване, освен в случаи на ползване за пътни основи, необработени със свързващи вещества за долен и

горен пласт при много лека, лека и средна категория и за долен пласт при тежка и много тежка категория на движение.

При основните минно-технологични процеси ще бъдат използвани следните машини, предвидени в инвестиционното предложение:

- Багер дизелов хидравличен, с обем на кофата 2 м³ и мощност 140 к.с. – Komatsu-PC-290 - 1 брой
- Булдозер дизелов с мощност 300 к.с. Komatsu D-155 - 2 броя
- Самосвал дизелов с товароподемност 16 т и мощност 260 к.с. КамАЗ - 55111 - 3 броя
- Мобилна трошачка LT 111OS, модел CATLC – 9- 1 брой
- Мобилна пресевна инсталация, тип Powerscreen, модел Turbo Chieftain -1 бр.

Отпадъчни води от производството няма да се формират. За генерираните битово-фекални води на обекта се предвижда използването на химически тоалетни, обслужвани от съответна специализирана фирма.

Находище „Пиринка“, респективно районът на инвестиционното предложение, не засяга, не попада и не граничи със санитарно-охранителни зони около източници на водоснабдяване.

Концесионната площ на находище „Пиринка“ не попада в границите на защитени територии, по смисъла на Закона за защитените територии, но попада в обхвата на ЗЗ „Кресна“, с код BG0002003 – от Европейската екологична мрежа Натура 2000, определена съгласно чл. 6, ал. 3 и 4 на Закона за биологичното разнообразие и ЗЗ „Кресна - Илинденци“, код BG0000366, определена съгласно чл. 6, ал. 1 и 2 от същия закон. Очакваните въздействия на ИП върху предмета и целите на защитените зони са подробно разгледани в ДОСВ.

поради следните **мотиви**:

1. В представения доклад за ОВОС е разгледано съществуващото състояние на компонентите и факторите на околната среда и са оценени евентуалните въздействия при строителството и експлоатацията на находище „Пиринка“, землище на с. Струмяни, община Струмяни. В заключението експертите по ОВОС предлагат, въз основа на направената прогнозна оценка за въздействието на обекта върху компонентите на околната среда, върху работната и жизнената среда в района да се разреши реализирането на инвестиционното предложение.

2. Като приложение към доклада (въз основа на писмени указания от МОСВ) е представен доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) с предмета и целите на опазване в защитените зони, попадащи в областта на въздействие на инвестиционното предложение. Експертите изготвили ДОСВ са направили заключението, че инвестиционното предложение (ИП) няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на защитени зони **BG0002003 „Кресна“** за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД - 748 от 24.10.2008г. на МОСВ (ДВ бр.97/2008г.) и **BG0000366 „Кресна-Илинденци“** за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, включена в списъка със защитени зони приет с Решение № 122/2007г. на Министерския съвет и защитена зона. Извършената оценка за степента на въздействие на инвестиционното предложение с предмета и целите на защитените зони дава възможност за вземане на решение съгласно чл. 39, ал.12 от Наредбата за ОС, тъй като:

2.1. За защитена зона **BG0002003 „Кресна“** – в ДОСВ изрично е заявено, че в рамките на концесионния период (35 години) ще се експлоатира само **участък 1** от находище „Пиринка“, с площ 264,228 дка. Реалната територия, която ще бъде усвоена за

разработването (насипища, хумусно депо, транспорт и др.), вкл. експлоатацията му, възлиза общо на 376,615 дка, от което 67,309 дка са извън границите на защитена зона BG0002003 „Кресна“ за опазване на дивите птици. Реализирането на инвестиционното предложение ще засегне **0,18%** от нейната територия, което няма да доведе до нарушаване на функционалната ѝ цялост и структура.

2.1.1. Територията на ИП представлява два типа местообитания на част от птиците, предмет на опазване в зоната. Поетапното усвояване на площите ще доведе до временно **унищожаване/увреждане** на **0,097%** от „храсталаците и тревните съобщества“ - потенциални гнездови и хранителни местообитания на видовете *късопръста, дебелоклюна и горска чучулиги, тушик, ястrebogusho коприварче и черночела сврачка* и хранителни местообитания на грабливите птици (*обикновен и белоопашат мишлов, малък ястreb*). Поетапното унищожаване/увреждане на „селскостопански площи и изкуствени ландшафти“ – потенциални местообитания за градинската овесарка и червеногърбата сврачка възлиза на **0,42%** от този тип местообитания на птици в зоната. Количествените изчисления показват, че степента на въздействие е ниска. След провеждане на рекултивационните мероприятия и приключване на дейността, местообитанията ще се възстановят в максимална степен, при спазване на поставените условия.

2.1.2. Подходящи ефективни местообитания на останалите видове птици, предмет на опазване в зоната, не се срещат на територията на ИП, поради което въздействие върху тях не се очаква.

2.1.3. Безпокойството и вероятността от прогонване на видовете птици от територията на разработвана площ ще са в незначителна степен, предвид поетапното разработване на кариерата в продължение на 35 години, избрания метод на добив на строителните материали, поетапната рекултивация и наличието на терени със сходни екологични характеристики около разглежданата площ.

2.2. За защитена зона BG000366 „Кресна-Илинденци“ - От участък 1 на находище „Пиринка“ и площта за разработването му (общо 376,615 дка), само 137,774 дка са в границите на защитената зона, което представлява **0,027%** от нейната територия. В тази връзка реализирането на инвестиционното предложение няма да доведе до нарушаване на функционалната ѝ цялост и структура.

2.2.1. Според извършения фитоценологичен анализ в ДОСВ, растителните съобщества върху предвидена за разработване и експлоатация територия на Участък 1 от находище „Пиринка“ нямат характеристиката на природни местообитания от Приложение № 1 на ЗБР, в резултат на което реализирането на ИП няма да доведе до унищожаване или увреждане на нито едно от природните местообитания, предмет на опазване в зоната.

2.2.2. Поради липса на подходящи условия на терена на инвестиционното предложение, реализирането му, няма да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитанията на свързаните с водна среда безгръбначни, четири вида риби, земноводните, *блестящата костенурка*, влечугите *леопардов и ивичест смок* и бозайниците *видра, мечка* и прилепите, предмет на опазване в зоната.

2.2.3 От всички опазвани в границите на зоната безгръбначни, очаква се много слабо отрицателно въздействие единствено върху видовете *Обикновен паракароптенус* и *Тигровата пеперуда*, които имат потенциални местообитания в района на ИП. Разработването на инвестиционното предложение ще засегне **0,12%** от подходящите местообитания за видовете поради премахване на тревната покривка, което може да се определи като незначителна степен на отрицателно въздействие, предвид наличието на територии в съседство със сходни екологични параметри.

2.2.4. В резултат от реализирането на инвестиционното предложение ще бъдат отнети **0,05%** от потенциалните им местообитания в зоната (по-точно екотона открито

пространство-храстова/дървесна растителност) на двата вида *сухоземни костенурки*, което може да се определи като незначително отрицателно въздействие върху тях.

2.2.5. Очаква се много слабо отрицателно въздействие върху *вълка*, изразяващо се в беспокойство и прогонване от района на инвестиционното предложение.

2.2.6. Въпреки, че теренните проучвания не са доказали присъствие или следи от жизнена дейност на вида *пъстър пор*, кариерата ще доведе до пряко унищожаване на 0,018% от подходящите местообитания в зоната, което не може да бъде определено като значително отрицателно въздействие върху него.

2.2.7. Направените от авторите на ДОСВ теренни проучвания в границите на Участък 1 и необходимата за разработването му площ не са доказали наличие на растителния вид *Имануелова метличина*, поради което не се очаква значително отрицателно въздействие върху него.

2.3. В ДОСВ е разгледан и оценен кумулативния ефект, който би могъл да се появи следствие на едновременната реализация на настоящото инвестиционно предложение заедно с други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения. Заключенията от количествения анализ в доклада показват, че очаквания кумулативен ефект от разглежданото инвестиционно предложение в съчетание с другите процедури ППП и ИП в границите на защитена зона BG0000366 „Кресна-Илинденци” за местообитанията възлиза на **0,19%** от територията й, а в защитена зона BG0002003 „Кресна” за птиците на **1,01%**. Това въздействие е в рамките на минималното и ще даде възможност на околните екосистеми да поемат видовете с нарушени от реализацията им местообитания.

2.4. Съобразно избраната технология на добив и разположението на площадките на отделните елементи в територията на инвестиционното предложение, не се очаква генериране на шум, емисии и отпадъци във вид и количества, които да окажат значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване в двете защитени зони.

2.5. В рамките на обществените обсъждания по чл. 39, ал. 9 от *Наредбата за ОС*, не е постъпила информация, която да се различава от изложената в изготвения Доклад за оценка за степента на въздействие на инвестиционното предложение върху защитените зони.

Постъпилото становище от РИОСВ-Благоевград не може да бъде прието като такова по смисъла на чл. 39, ал. 9 от *Наредбата за ОС*. Информацията в него за намерени екземпляри от вида *Имануелова метличина* не е обвързана с конкретни географски координати, което да даде възможност да се прецени точното местоположение на находището, ако действително има такова, дали то е в границите на концесионната площ, в разработвания участък, в границите на зоната, в която вида е предмет на опазване, или извън нея.

3. Инвестиционното предложение не попада в границите на санитарно-охранителна зона за питейно-битово водоснабдяване.

4. Проведени са консултации с Министерство на здравеопазването относно съдържанието и обхвата на оценката на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве. С писмо № 04-09-176/26.05.2011 г. Министерство на здравеопазването дава положителна оценка на доклада за ОВОС, като няма предложения и забележки.

5. Не се предвижда пряко и непряко отвеждане на отпадъчни води, съдържащи опасни и вредни вещества, в земните недра и подземните води.

6. По време на изготвяне на доклада са проведени консултации със заинтересувани лица. Осигурен е обществен достъп до доклада за ОВОС и приложението към него и е проведена среща за обществено обсъждане. Представен е протокол от общественото обсъждане и становище на възложителя. Не са получени възражения от заинтересувани лица по законосъобразност срещу осъществяване на инвестиционното предложение.

7. Със свое Решение I-7/2011 г. от 13.09.2011 г. Висшият експертен екологичен съвет предлага да бъде одобрено осъществяването на инвестиционното предложение

и при следните **условия**:

I. Общи условия:

1. Управлението на минните отпадъци да се извърши съгласно разпоредбите на глава осем от Закона за подземните богатства, като се изготви План за управление на минните отпадъци в съответствие с *Наредбата за специфичните изисквания за управление на минните отпадъци* (Обн. ДВ. бр.10 от 6 Февруари 2009г.), който да се представи на министъра на икономиката, енергетиката и туризма за утвърждаване. В плана следва да се предвидят мерки за извършване на собствен мониторинг върху стабилитета на външното насилище, като за целта да се изгради и необходимата реперна мрежа.

II. За фазата на проектиране:

2. Да се изготви схема за разделно събиране, временно съхранение и транспортиране на отпадъците, които се предвижда да се образуват при подготовката и експлоатацията на находището и при неговото закриване (рекултивация).
3. Да се маркират точно маршрутите за движение на транспортната техника и механизация, за да се предотврати увреждане и унищожение на растителност на прилежащи и съседни терени.
4. Да се извърши маркиране на определените по проект за насилища територии и съхранението на откривката и хумуса да се ограничат само на съответната площ.
5. Да се изготви проект за техническа и биологична рекултивация съгласно изискванията на *Наредба № 26 за рекултивация на нарушен терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт*, като се предвидят мерки за недопускане на неблагоприятни явления като свлачища, срутища, ерозия, пропадания и др. Проектът да се съгласува с РИОСВ – Благоевград.
6. В проекта за рекултивация, който подлежи на процедура по реда на *Наредбата за ОС*, следва да бъде заложена поетапна рекултивация и предвидени мерки, с цел възстановяване на ландшафта и растителността.
7. Да се съгласува с кмета на Община Струмяни, съгласно чл. 18, ал. 2 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО):
  - маршрутът за транспортиране на генерираните отпадъци;
  - Инсталацията/съоръжението/ за третиране на отпадъците, които ще се генерират при подготовката и експлоатацията на находището.

III. Преди извършване на откривно-подготовителните работи и започване на експлоатацията:

8. Изземването на запасите от подземните богатства да става съгласно одобрен цялостен работен проект за експлоатация на находището, без да се засягат екосистеми, които са извън границите на находището.
9. Да се представи в РИОСВ - Благоевград, съгласуван със съответното териториално звено на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението", План за предотвратяване и ликвидиране на аварии за дейностите, свързани с експлоатацията на находището.
10. Да се изготви План за собствен мониторинг, който да включва мониторинг на:
  - прахови емисии;
  - нивата на шум.

Планът да се съгласува РИОСВ – Благоевград. Съгласуваният план да се представи в ИАОС за утвърждаване.

IV. По време на експлоатацията и извеждане от експлоатация:

13. По време на строителството и експлоатацията на находището да се предприемат всички необходими мерки за ограничаване на емисиите на прахообразни вещества, образувани при товарене, разтоварване, складиране, преработка в ТСИ и транспорт на твърди прахообразни материали, в съответствие с изискванията на чл.70 на *Наредба №1 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускати в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии (ДВ, бр.64/2005г.)*.
  14. Да се извърши собствен мониторинг върху стабилитета на външното насилище, като се изгради необходимата реперна мрежа и се извършват периодични маркшейдерски замери.
  15. Образуваните отпадъци да се предават въз основа на сключени писмени договори на лица, притежаващи съответното разрешение за дейности с отпадъци или регистрационен документ по чл. 12 от ЗУО или комплексно разрешително. Копия от договорите да бъдат представени в РИОСВ-Благоевград в срок до един месец след тяхното сключване.
  16. Да не се извърши смяна на смазочни масла и зареждане с гориво на наличната механизация на територията на находището, с цел опазване от замърсяване на подземно водно тяло „Порови води в неоген – Сандански, с уникален код BG4G00000N12.
  17. Съхранението на химичните вещества и препарати (ако има такива) трябва да отговаря на условията за съхранение, посочени в информационните листове за безопасност.
  18. Хумусният пласт от разкривката да се съхранява на отделно депо и да се използва при рекултивационните дейности.

V. Приложение: План за изгълдуване на мерките по чл. 9б, ал. 1, т. б. ЗДОС.

№ по ред	Мерки	Период на изпълнение	Резултати от изпълнението
1.	Оросяване на вътрешните кариерни пътища при сухо и топло време	При експлоатацията	Намаляване на праховото замърсяване на района

2.	Да не се допускат разливи на горива и смазочни материали от строителната и транспортна техника.	При подготовителните работи и експлоатацията	Опазване на подземни води и почвите
3.	Товаро-разтоварните работи да става при възможно ниска височина, с цел ограничаване до минимум на запрашаването	При експлоатацията	Ограничаване на отделянето на прах в приземния слой на атмосферата
4.	При лоши климатични условия, товаро-разтоварните работи да се извършват след оросяване/навлажняване на добитите материали	При експлоатацията	Ограничаване на отделянето на прах в приземния слой на атмосферата
5.	Постоянен контрол и недопускане на претоварване на МПС, с които ще се извозва добитата сировина и използване на платница за покриване	При експлоатацията	Ограничаване на отделянето на прах в приземния слой на атмосферата
6.	Трошечно-сортировъчната инсталация да бъде снабдена със система против запрашаване.	При експлоатацията	Ограничаване на емисиите от производствен прах
7.	Да не се допуска засягане и утыкване на съседни на площадката земи	Преди започване на експлоатация и по време на експлоатация	Запазване естествените качества на земите, почвите, растителността на съседните терени
8.	Битовите отпадъци да се събират разделно и се извозват и предават за обезвреждане на физически или юридически лица, притежаващи разрешение за дейността по чл. 37 на ЗУО, регистрационен документ или КР	По време на експлоатацията	Управление на отпадъците в съответствие със ЗУО
9.	При откриване на исторически или археологически находки, които имат признания на културни ценности да се спре незабавно работата и да се уведоми Министерство на културата	По време на експлоатацията	Опазване на културното наследство
10.	Стриктно използване на предвидените лични и колективни предпазни средства, подходящо за сезона работно облекло.	По време на експлоатацията	Опазване здравето на работниците
11.	Извършване на еднократно шумово замерване на място в с. Струмяни, с. Илинденци и с. Долна Градешница, с определяне на максималните и еквивалентни шумови нива в регулатцията на населените места.	След въвеждане в експлоатация	Реална оценка на здравния риск от шумово натоварване на населението

Настоящето решение се отнася само за инвестиционното предложение, което е било предмет на извършената ОВОС по реда на Закона за опазване на околната среда. При разширение или изменение на това инвестиционно предложение възложителят трябва да уведоми своевременно МОСВ или РИОСВ-Благоевград във възможния най-ранен етап.

На основание чл.99, ал.8 от Закона за опазване на околната среда решението по ОВОС губи правно действие, ако в срок 5 /пет/ години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение.

При промяна на възложителя, новият възложител съгласно чл.99, ал.7 от Закона за опазване на околната среда задължително трябва да уведоми МОСВ.

При констатиране неизпълнение на условията и мерките в решението по ОВОС, виновните лица носят отговорност по чл.166, т.2 от Закона за опазване на околната среда.

Зaintересуваните лица могат да обжалват решението по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването му.

Дата: 28.09.2011 г.

МИНИСТЪР:

НОНА КАРАДЖОВА

